

инициатива (РГИ) е партньор на Граждански форум (ГФ) в чешките земи и Общество против насилието (ОПН) в Словакия - коалицията, която спечели със замах първите пост-комунистически избори. През 1990 г. ромски депутати са избрани в федералния, чешкия и словашкия парламент - и не само с мандата на РГИ, но и на други партии. Между тях е и Комунистическата партия и си заслужава да се припомни, че през комунистическия период също има ромски депутати.

В резултат на новото им политическо представителство официалният статут на ромите е преразгледан и през април 1991 г. словашкото правителство приема резолюция 153 която "признава, че ромите са националност според съвременния терминологичен смисъл и гарантира тяхното политическо и юридическо равноправие" (Tritt 1992:14-16). Въпреки че се придвижват донякъде в същата посока, чешките федерални власти по-неохотно произнасят подобни откровени декларации. По същото време настъпва разцвет на ромската култура. Появяват се вестници и списания на ромски език, а из цялата република за над тридесет културни организации кандидатстват за официална регистрация. В Бърно, столицата на Моравия, е основан музей на ромската култура, в източна Словакия отваря врати ромският театър в Прешов, а един новаторски факултет по ромска музика е основан като част от съществуващата консерватория в Кошице. Това ново начало е отпразнувано в Бърно през юли 1990 г. с провеждането на първия Световен ромски фестивал, в който участва и президентът Вацлав Хавел.

Избирането на Хавел за президент в края на 1989 г., посрещнато с радост от населението, е още един обнадеждаващ знак, че животът след революцията ще бъде по-добър за ромите. Хавел е водеща фигура на Харта 77 и скоро препотвърждава своя по-ранен ангажимент с положението на ромите, като произнася реч на този фестивал предавана по телевизията. Но Хавеловото строго придържане към нравствени принципи, което го е превърнало в съвестта на наци-